

SPĒKS - VIENĪBĀ

LATVIJAS MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBAS VALDES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

© Latvijas Meža nozaru
arodu biedrība
Bruņinieku ielā 29/31
Rīga LV –1001
Tālr. 67035941
Fax 67035945

Atbild. par izdevumu
A.Simansons
Tālr. 67035941
E-pasts: lmnasim@lmna.lv

Latvijas Meža
nozaru arodu biedrības
ZIŅAS

2015.gada jūnijs—septembris
Nr. 7 (172)

Sirsnīgi sveicieni un laba vēlējumi
**MEŽA DARBINIEKU
DIENĀ !!!**

LMNA Valde
2015.gada septembrī

AKTUALITĀTES MEŽA NOZARU ARODU BIEDRĪBĀ

11.- 12.jūlijā, Engures novada, Engures pagasta, AS "Latvijas Finieris" kempingā „Abragciems” notika Latvijas kokapstrādes uzņēmumu 40. sporta svētki, kurus šogad organizēja un vadīja Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultātes un asociācijas „Latvijas Koks” izveidotā rīcības komiteja.

Komandas sacentās volejbolā, basketbolā, vadošo darbinieku sacensībās, tautas bumbā (dāmām) un piedzīvojumu trasītē, kā arī varēja piedalīties individuālajos sporta pasākumos.

Sacensībās piedalījās arī LMNA. Vadošo darbinieku sacensībās LMNA komanda ieguva 7.vietu, bet zolitē priekšsēdētājs ieguva 4. vietu.

27.-28.augustā, „Abragciemā”, notika Baltijas valstu (Latvijas, Igaunijas, Lietuvas) Meža nozaru arodbiedrību seminārs **„Darba likumdošana un darba koplīgums”**. Šogad semināru organizēja LMNA sadarbībā ar a/s „Latvijas finieris” arodorganizāciju.

Diemžēl, dažādu subjektīvu un objektīvu apstākļu dēļ uz semināru neieradās Igaņu kolēģi.

Foto : A.Smildziņš

Semināra dalībnieki kultūras pasākumā apmeklē Jaunmoku pili...

LMNA priekšsēdētājs **A. Simansons** kolēģus informēja, ka Latvijā pieņemts jauns Arodbiedrību likums ar no tā izrietošām sekām. Faktiski arodbiedrībām galvenais tagad ir nevis Arodbiedrību likums, bet

gan Biedrību un nodibinājumu likums. LMNA tagad jāpārstrādā Statūti. Kas attiecas uz Darba likumu, tad minētā likuma pastāvēšanas 13 gados tas jau grozīts 12 reizes. Grozījumi pamatā nav bijuši labvēlīgi darba ņēmējam. Visu laiku LMNA aktuāls jautājums ir jaunu biedru, sevišķi jauniešu iesaistīšana arodbiedrībā.

Lietuvas Meža nozaru arodbiedrības jaunā prezidente **Inga Ruginiene** semināra dalībniekus informēja par jaunumiem Lietuvā. Lietuvā pašlaik tiek pārskatīts Darba likums. Ar jaunajām izmaiņām Lietuvas valdība cenšas mazināt darbinieku garantijas, liberalizējot darba attiecības un ierobežojot arodbiedrību tiesības. Atsevišķas izmaiņas pat ir pretunā ES Darba laika direktīvai. Tādēļ Lietuvas arodbiedrības 10.septembrī rīko mītiņu un aicina visas Eiropas arodbiedrības atbalstīt un piedalīties šajā protesta akcijā.

Tāpat aktuāls ir jautājums par jaunu biedru iesaistīšanu arodbiedrībā, ir problēmas ar jauniešu iesaistīšanu arodbiedrībā.

Diskusijas parādīja, ka Baltijas valstīs Arodbiedrībām problēmas ir līdzīgas. Valdības cenšas vairāk vai mazāk ierobežot arodbiedrību darbu. Ar izmaiņām Darba likums cenšas ierobežot darbinieku tiesības.

Semināra dalībnieki atzinīgi novērtēja šāda semināra nozīmi un lēma, ka sadarbība jāturpina.

Noslēgumā LMNA apbalvoja Lietuvas Meža nozares arodbiedrības eksprezidentu **Algirdas Rauku** ar Atzinības rakstu par ilggadīgu ieguldījumu Baltijas valstu arodbiedrību sadarbībā.

Foto: Ā.Smilcziņš
Semināra noslēgums - no labās **A. Rauka, I. Siņica, I. Ruginiene, A. Sīmansons**

LMNA Valde izsaka pateicību visiem, kas palīdzēja noorganizēt semināru.

LATVIJAS BRĪVO ARODBIEDRĪBU SAVIENĪBĀ

7.augustā, Melngalvju namā, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) vadība un lielāko nozaru arodbiedrību pārstāvji tikās ar Latvijas Valsts prezidentu **Raimonu Vējonis**.

Sarunas galvenās tēmas—nodokļu politika, darbiniekiem svarīgo Darba likuma normu saglabāšana un sociālā dialoga izaicinājumi, tostarp LBAS iniciatīva par nodokļu atlaidēm koplīgumā paredzētajām sociālajām garantijām, kā arī izglītības un veselības aprūpes nozaru problēmjautājumi.

Tikšanās ar Valsts prezidentu noritēja lietišķā gaisotnē, bija jūtama patiesa interese par darbiniekiem svarīgajām lietām. Prezidents augstu novērtēja sociālā dialoga nozīmi un puda nepieciešamību turpmāk regulāri tikties ar arodbiedrībām, arī iesaistīt arodbiedrību pārstāvjus vēl topošo darba grupu darbā.

Foto no LBAS arhīva

R. Vējonis atzinīgi novērtēja LBAS iniciatīvu par nodokļu atlaidēm koplīgumā paredzētajām sociālajām garantijām un norādīja, ka valstij ir jārada un jāmeklē iespējas, kā darba devējus stimulēt darbiniekiem labvēlīgākas situācijas radīšanu darbavietā.

Runājot par minimālās algas pieaugumu, **R. Vējonis** piekrita LBAS viedoklim, ka vienlaikus ir jāaug arī neapliekamajam minimumam un jāizdara izmaiņas visā algu skalā. Prezidents atzina, ka nedrīkst pieļaut krasas izmaiņas nodokļu politikā, kā arī jautāja arodbiedrību viedokli par iespējamo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes vai sociālās apdrošināšanas iemaksas likmes samazināšanu.

Arodbiedrības norādīja uz valstī pastāvošo tiesisko nihilismu – tiek pieņemti likumi un lēmumi, kuri no valsts pusēs netiek pildīti. Prezidents atbildēja, ka viņš strādās kopā ar ekspertiem, lai nodrošinātu, ka, pieņemot likumu, tas reāli darbotos un plānotais mērķis tiktu sasniegts.

25.augustā notika LBAS Valdes sēde. Darba kārtībā: 1. Par NTSP Budžeta un nodokļu politikas apakšpadomes LBAS sastāvu (ziņo: P. Krīgers, LBAS priekšsēdētājs); - 2.Par Valsts budžetu 2016.gadam (ziņo – E. Baldzēns, LBAS priekšsēdētāja vietnieks); - 3. Par LBAS aptaujas rezultātiem: jauniešu arodbiedrībā. Par LBAS dalīborganizāciju arodbiedrību jauniešu piesaisti arodbiedrību aktivitātēs (ziņo: M Babris, M. Dunsķis, I. Freiborne – LBAS jauniešu padome); 4. Par Nolikumu LBAS balvai "Labākā arodbiedrība 2015" (ziņo: S. Birkenfelde, LBAS sabiedrisko attiecību speciāliste); - 5. Par Lietuvas arodbiedrību protesta akciju š.g. 10.septembrī (ziņo: P. Krīgers, LBAS priekšsēdētājs).

1. LBAS Valde nolēma NTSP Budžeta un nodokļu politikas apakšpadoīnei deleģēt sekojošus dalīborganizāciju pārstāvjus: **Ingu Vanagu** – LIZDA priekšsēdētāju; **Igoru Pavlovu** – LTFJA prezidentu; **Irēnu Liepiņu** – LSAB viceprezidenti un **Aleksandru Muhlinkinu** – LDZSA priekšsēdētāja vietnieku.

2. E. Baldzēns iepazīstināja ar LBAS 2016.gada Valsts budžeta sagatavošanas gaitā izvirzītajām pamatprasībām: 1) darba samaksas pieaugumu: mediķiem, pedagogiem, kultūras darbiniekiem, policistiem, ugunsdzēsējiem u.c.; 2) IIN samazinājumu (-1%) un neapliekamā minimuma pieaugumu; 3) minimālās algas pieaugumu (vismaz 380 EUR) ar vienlaicīgu minimālajai algai tuvāko darba samaksas pieaugumu kvalificētajiem darbiniekiem; 4) LBAS viennozīmīgi noraida diferencētā neapliekamā minimuma (DNM) ieviešanu pašreizējā piedāvājumā, - bez būtiskiem uzlabojumiem un papildu nopietnas diskusijas par DNM, tā ieviešana ir nepieņemama. Valde prasības atbalstīja.

3. LBAS jauniešu padomes pārstāvji ziņoja par jauniešu aptaujas rezultātiem un jauniešu piesaisti Arodbiedrību aktivitātēm. LBAS Valde atbalstīja jauniešu aktivitātes.

4. Valde nolēma pasākumu „Labākā arodbiedrība 2015” organizēt šī gada 12.novembrī un apstiprināt par pamatu esošo Nolikumu pasākumam „Labākā arodbiedrība 2015”.

5. P. Krīgers iepazīstināja ar Lietuvas arodbiedrību aicinājumu atbalstīt protesta akciju 10.septembrī, kuras mēr-

ķis ir iestāties pret valdības centieniem mazināt darbinieku garantijas, liberalizējot darba attiecības un ierobežojot arodbiedrību tiesības.

Lietuvas arodbiedrības nepiekrīt jaunajā Darba likumā paredzētajiem nosacījumiem:

1. **Algu samazināšana (nav paredzēta virsstundu apmaksa, virsstundu darbs obligāts);**
2. **Vienkāršota darba līguma pārtraukšanas procedūra;**
3. **Iespēja atbrīvot darbinieku bez pamatota iemesla ar 3 dienu iepriekšēju paziņojumu;**
4. **Saīsināts atlaišanas pabalstu izmaksas periods;**
5. **Ieviesti noteikta laika nodarbinātības līgumi pastāvīgam ilgtermiņa darbam;**
6. **Tiesību atcelšana uz papildus brīvdienām par ilgu darba stāžu;**
7. **Nedēļas darba stundu skaits palielināts no 48 uz 60 stundām;**
8. **Obligātais darba stāža laiks sociālās apdrošināšanas pensijas saņemšanai pagarināts par 5 gadiem;**
9. **Garantiju samazināšana darbiniekiem ar maziem bērniem;**
10. **Ierobežotas arodbiedrību tiesības un rīcība.**

LBAS Valde nolēma sniegt solidāru atbalstu Lietuvas arodbiedrību organizētajai protesta akcijai **"Nē verdzībai darbavietā"** 10.septembrī. Organizēt braucienu uz Viļņu, lai piedalītos mītiņā un organizēt piketu Rīgā pie Lietuvas vēstniecības, kā arī nosūtīt arodbiedrību atbalsta vēstules Lietuvas prezidentei un Lietuvas valdībai.

7.septembrī notika LBAS dalīborganizāciju juristu sanāksme, lai izskatītu Latvijas Darba devēju konfederācijas

(LDDK) iegribu samazināt samaksu par virsstundām (DL 68.pants) un ierobežot arodbiedrības tiesības saistībā ar DL 110.pantu.

Darba devēji Latvijā pieprasa:

- izteikt DL 68.panta 1. un 2.daju šādā redakcijā:

(1) Darbinieks, kas veic virsstundu darbu saņem piemaksu 50 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas vai dienas algas likmes, ja virsstundu skaits mēnesī vai aprēķinātais vidējais virsstundu skaits mēnesī pārskata perioda ietvaros nepārsniedz 20 stundas, bet ja nolīgta akordalga, - ne mazāk kā 50 procentu no akordalgas izcenojuma par paveiktā darba daudzumu. Ja virsstundu skaits mēnesī vai vidējais virsstundu skaits mēnesī pārskata perioda ietvaros pārsniedz 20 stundu, sākot ar 21.virsstundu darbinieks saņem piemaksu 100 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas vai dienas algas likmes, bet ja nolīgta akordalga, - ne mazāk kā 100 procentu no akordalgas izcenojuma par paveiktā darba daudzumu.

(2) Darbinieks, kas veic virsstundu darbu sakarā ar dabas katastrofu un citu stihisku nelaimju seku likvidēšanu, saņem piemaksu 100 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas vai dienas algas likmes, bet ja nolīgta akordalga, - ne mazāk kā 100 procentu no akordalgas izcenojuma par paveiktā darba daudzumu.

- izteikt DL 110.panta 1.daju sekojoši:

(1) Darba devējam aizliegts uzteikt darba līgumu darbiniekam — **arodbiedrības pilnvarotajai amatpersonai** — bez attiecīgās arodbiedrības iepriekšējas piekrišanas, izņemot gadījumus, kas noteikti šā likuma 47.panta pirmajā daļā un 101.panta pirmās daļas 4., 7., 8., 10. un 11.punktā.

Dalīborganizāciju pārstāvji neatbalstīja piedāvātos grozījumus un nolēma nedēļas laikā sagatavot savus priekšlikumus un tos nodot LBAS Valdei izlemšanai tālākai virzīšanai.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

NOZARES EKSPERTU PADOMES SANĀKSME

Inguna Siņica— Kokrūpniecības nozares ekspertu padomes konsultante darba gēmeju satura jautājumos

5.augustā Latvijas Kokrūpniecības federācijā, Skaistkalnes ielā 1, notika Kokrūpniecības (mežsaimniecība, kokapstrāde) nozares ekspertu darba grupas sanāksme. Sanāksmē piedalījās: **Inguna Siņica** – LBAS NEP konsultants, **Helga Kaukule** – VISC konsultants profesionālās izglītības jomā, **Andris Plezers** – Asociācija „Latvijas Mēbeles”, **Andrejs Domkins** – MeKA, **Andrejs Cunsks** – LMS, **Roberts Keraitis** – MeKA, **Jānis Gercāns** – LVM, **Artūrs Bukonts** – NEP konsultants, **Angelika Latkovska** – AS „Latvijas Finieris” arodbiedrība, **Āris Smildziņš** – LMNA, **Anita Kundrāte** – SIA „AC Konsultācijas”.

Sanāksmes darba kārtībā šā brīža aktuālākie jautājumi—tādi kā nozares profesiju karte – kādas izmaiņas nepieciešamas?, kvalifikācijas līmeņu apraksti – vienota izpratne par līmeņu atbilstību visā Eiropā; Kokrūpniecības nozares līmeņu aprakstu pielāgošana un saskaņošana, nozares pamatprofesiju raksturojums – piemēri un darba turpinājums, nozares uzņēmumu kontaktu datu bāzes pārskatīšana un informācija par turpmākajiem darba soļiem un sanāksmēm.

Sanāksmes laikā tika pieņemti lēmumi un vienošanās par izmaiņām nozares profesiju kartē: Savienot kā saistītās profesijas – Motorzāģa operators un Mežsaimniecības tehniķis, Meža mašīnu operators un Mežsaimniecības tehnologs, Meža mašīnu operators un Mežsaimniecības inženieris; Svītrot Mežsaimniecības tehnologa specializācijas (Mežizstrādes tehnologs un Mežkopības tehnologs); Savienot kā saistītās profesijas

– Koksnes materiālu apstrādātājs un Galdnieka palīgs; Mainīt profesijas nosaukumu no Programvadības kokapstrādes darbmašīnu/līniju operators uz Datorizētu kokapstrādes iekārtu operators. Informēt Labklājības ministriju un iesniegt priekšlikumu mainīt šo nosaukumu arī Profesiju klasifikatorā; Svītrot no saistīto citu nozaru profesiju saraksta Starptautisko kravu pārvadātāju; Pievienot saistīto citu nozaru profesiju sarakstam Meža mašīnu mehāniķi. Par Meža mašīnu mehāniķa profesiju – Kokrūpniecības nozarei šī profesija ir nepieciešama un NEP ieinteresēta, lai tiktu sagatavoti speciālisti. Jautājums turpmākām diskusijām – rosināt Lauksaimniecības NEP vai Metāla apstrādes, mašīnbūves un mašīnzinību NEP ietvert šo profesiju nozares profesiju kartē. Tika pieņemts lēmums šo jautājumu apspriest ar minēto NEP pārstāvjiem. Nolēma arī, ka Kokrūpniecības profesiju kartē nav nepieciešams iekļaut šādas profesijas (šobrīd Būvniecības nozares profesiju kartē) – Kokkopis (arborists), Koku kopšanas tehniķis, Koku kopšanas speciālists. Sanāksmes turpinājumā, runājot par nozares kvalifikācijas līmeņu (EKI sistēmā) aprakstiem, nolēma, ka zināšanu un prasmju sadaļu aprakstīt atsevišķi katram sektoram – kokapstrādei un mežsaimniecībai; aprakstos lietot terminu „iekārtas”, saprotot, ka šis termins ietver gan darbmašīnas, gan ierīces; 6., 7. un 8. EKI līmeņu apraksti ir jāizstrādā specifiski nozarei, sadarbībā ar augstākās profesionālās izglītības jomas pārstāvjiem. Jādiskutē par jaunu profesiju pievienošanu 7.EKI līmenim, ņemot vērā, ka Mežsaimniecības inženiera un Kokapstrādes inženiera profesijai nav pieprasījuma profesionālā maģistra izglītības programmām; līmeņu apraksti to sākotnējā redakcijā (uz 05.08.2015) tiek nodoti izskatīšanai un komentēšanai NEP pārstāvjiem.

Nacionālajā trīspusējā sadarbības padomē

26.augustā notika Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) sēde par aktualitātēm sastādot valsts budžeta projektu 2016.gadam, kā arī par risinājumiem ienākumu nevienlīdzības mazināšanai, par minimālās mēneša darba algas apmēru 2016.gadā, neapliekamā minimuma un diferencētu neapliekamā minimuma (DNF). Tika diskutēts vai nu minimālo algu saglabāt pašreizējā līmenī (360), vai celt to līdz 367 eiro vai 375 eiro.

Arodbiedrības un darba devēji norādīja, ka gatavojot 2016.gada valsts budžetu, tiek lauztas divas būtiskas apņemšanās, ko valdība līdz šim solījusi – darba nodokļu sloga samazinājums, mazinot iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN) vai kompensējot to ar adekvātu risināju

mu, kā arī – obligātā iepirkuma komponentes (OIK) nepalielināšanu. Sociālie partneri uzsvēra, ka šāda politiku nekonsekvenču var radīt būtiskus riskus tautsaimniecībai.

Nepanākot vienošanos, NTSP sēdes dalībnieki vienojās, ka par šiem jautājumiem 31.augustā sasaukama NTSP ārkārtas sēde.

31. augustā, Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes ārkārtas sēdes laikā, valdība kopā ar Latvijas Darba devēju konfederācijas un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pārstāvjiem centās vienoties par atsevišķiem 2016.gada budžeta jautājumiem. Vienošanās tika panākta attiecībā uz minimālās algas apmēru, nosakot, ka tā būs amplitūdā no

360-370 eiro, par konkrētu algas apjomu jāvienojas Ministru kabinetam.

NTSP sēdes laikā valdībai un sociālajiem partneriem neizdevās vienoties par diferencētā neapliekamā minimuma ieviešanu no 2016.gada, solidaritātes nodokļa un neapliekamā minimuma celšanu.

Apkopojot NTSP sēdē runāto, **Ministru prezidente L. Straujuma** atzina, ka, diemžēl, arī šoreiz ar sociālajiem partneriem neesot izdevies vienoties par diferencētā neapliekamā minimuma ieviešanu, VSAOI "griestu" atcelšanu lielo algu saņēmējiem, tāpat neapliekamā minimuma pacelšanu līdz 95 eiro mēnesī.

31. augustā valdību veidojošā koalīcija tomēr vienojās minimālo mēnešalgu 2016. gadā palielināt no pašreizējiem 360 eiro līdz 370 eiro.

Dramatiskā statistika nozarē !

Materiālu apkopojā **Ā.Smildziņš**. (no www.vdi.gov.lv, TVNET)

Vīrietis, 49, zāģa operators, tika atrasts miris darba vietā;

Vīrietis, 55, zāģa operators, neizslēdzot transportiera iekārtu, mēģināja no tās izvilkt iekārtu kokmateriālus; iekārta aizķēra cietušo aiz jakas un ievilkā zāģēšanas iekārtā, kur viņš guva nāvējošas traumas;

Vīrietis, 37, mežstrādnieks, veicot darbus mežā, uzkrīta blakus esošais koks un darbinieks guva muguras traumu.

Sieviete, 56, strādniece kokapstrādes uzņēmumā, uzkāpa uz paletes, kas atradās uz elektriskā pacelēja. Darbiniece tika saspiesta starp pacelēju un ceha iekārtu, gūstot daudzus lūzumus;

Vīrietis, 51, meža mašīnas operators, braucot ar traktoru, aizķēra elektrolīnijas (20 000V) vadu un to pārrāva. Darbinieks guvis nāvējošas traumas;

2.septembrī 43 gadus veca sieviete, strādājot ar zāģi, guvusi darba traumu, amputējusi kreiso plaukstu

3.septembrī 57 gadus vecs vīrietis guvis traumu, strādājot gaterī, kā rezultātā konstatēta divu līmeņu amputācija labajā rokā ar plašu mīksto audu defektu.

3.septembrī, 23 gadus vecam pacientam konstatēta labās rokas traumatiska amputācija.

Kā strādā Darba inspekcijas Baltijas valstīs ...

(Jautājumu studēja Ā.Smildziņš)

Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Valsts darba inspekcijas 2014.gadā

VDI prezentācija „VDI darbības rezultāti darba aizsardzības jomā 2014.gadā un aktualitātes 2015.gadā” 1.pielikums

Valsts	Igaunija	Latvija	Lietuva
Iedzīvotāju skaits	1,3 milj.	2,0 milj.	3,0 milj.
Uzraudzībā esošo uzņēmumu, iestāžu, organizāciju skaits	51 503	115 776	214 500
Nodarbināto skaits uzņēmumos, iestādēs	624 800	782 400	1 254 700
Inspektoru skaits	51	124	179
Apsekoto uzņēmumu skaits	3 356	7 704	10 582
Konstatēto pārkāpumu skaits	15 789	16 252	4 583
Apturēto ražošanas iecirkņu, cehu skaits	235	11	43
Apturēto iekārtu, mašīnu skaits	420	17	16
Uzlikto administratīvo sodu skaits	177	1993	511
Reģistrēto nelaimes gadījumu skaits	4 635	1 763	3 292
VDI izmeklēto nelaimes gadījumu skaits	223	283	289
Nāves gadījumu skaits	16	41	60
Reģistrēto arodslimnieku skaits	56	1 217	287
Izskatīto iesniegumu skaits	294	2 782	5 130
Sniegto ieteikumu, konsultāciju skaits	4 460	48 240	117 000

Kas visiem dzīvo, tas dzīvo pilnīgi.

Baumanis Kārlis

11.septembrī

mūsu kolēģis ĀRIS

atzīmē nopietnu, bet skaistu,

Dzīves Jubileju !!!

Sveicam !!! Sveicam!! Sveicam!

LMNA kolēģi, 2015.